

Planter, Kvæg

Majssorter 2021

Se de spritnye resultater for majssorter på [sortinfo](https://sortinfo.dk). Sortsvalgmajs.dk er opdateret med de nye resultater. Vælg kun majssorter, som er afprøvet mindst to år i landsforsøgene.

Viden om

Se resultater fra sortsforsøgene i majshelsæd 2020 på [Sortinfo.dk](https://sortinfo.dk). Der er ikke sortsforsøg i kerne- og kolbemajs i 2020. Resultater fra 2019 kan ses på [sortinfo](https://sortinfo.dk).

Sådan begynder du valget af majssorter

Uanset om majsens skal anvendes til det ene eller det andet formål, begynder du valget af sorter sådan:

- Til hovedparten af majsarealet vælger du sorter, som er afprøvet i mindst 2 år i Landsforsøgene.
- Nye sorter, som kun er afprøvet i 1 år, bør kun vælges til en mindre del af arealet.
- Brug ikke sorter, som ikke er afprøvet i Landsforsøgene. Ellers køber du katten i sækken.
- Vælg sorter, som har en god standfasthed. Vær opmærksom på, at der er sorter, som ikke er standfaste nok i vindudsatte områder.
- Vælg to til tre sorter, det stabiliserer både udbytte og kvalitet.

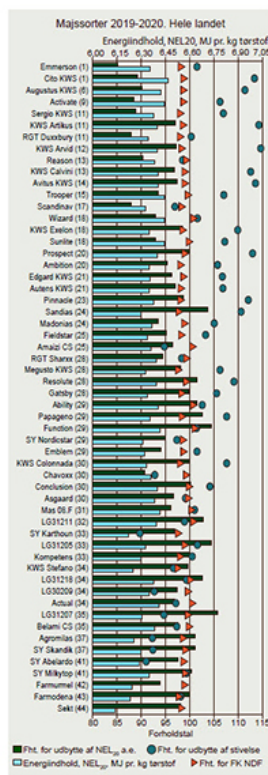
Sorter til helsæd

- Find først den gruppe af sorter, som i dine marker kan nå 31-33 pct. tørstof senest midt i oktober.
- Til malkekøer vælges sorter, som giver den højeste økonomiske værdi. Det er som regel sorter, som kan kombinere et stort udbytte af afgrødeenheder med en høj energikoncentration (NEL20) og en høj FK NDF. Vær opmærksom på om forskellen i den økonomiske værdi mellem relevante sorter er signifikant.
- Til kvier, f.eks. på kviehoteller, vælges sorter, som kan kombinere et stort udbytte af afgrødeenheder og gerne en lav energikoncentration (NEL20).
- Til biogas vælges sorter, som giver et stort udbytte af tørstof.

På [Sortinfo.dk](https://sortinfo.dk) kan du se resultater for lune og kølige forhold eller hele landet. Resultater for kølige forhold er resultater fra forsøgene i Nordvestjylland, Himmerland og Vendsyssel. Resultater for lune forhold er fra lokaliteterne i Sydjylland og på Fyn og Sjælland.

Figur 1 viser gennemsnitsresultater for majshelsæd 2019 og 2020.

Figur 1. Majssorter til høst 2019 og 2020. Gennemsnitsudbytte af afgrødeenheder (a.e.), FK NDF og udbytte af stivelse er forholdstal i forhold til målesortsblandingen, som i 2020 er sammensat af sorterne Ability, Asgaard, Kompetens og LG31211. Foderværdien er NEL20 i MJ pr. kg tørstof, og tallet i parentes efter sortsnavnet angiver, hvor mange dage efter 1. september sorten teoretisk har været høstklar, dvs. har opnået 32 procent tørstof. Antallet af dage er beregnet ud fra forsøgenes høstdato, forskellene i tørstofindhold ved høst og en antagelse om, at tørstofindholdet stiger med 0,3 procentenheder pr. døgn i tiden op til høst.

Majssorters økonomiske værdi til malkekøer

Majssorternes økonomiske merværdi på din bedrift beregner du på sortsvalgmajs.dk. Beregningen sker på grundlag af resultaterne fra forsøgene i 2015 til 2020, som er beregnet med den nye vurdering af foderværdien.

I værktøjet kan du:

- Se sandsynligheden for, at sorterne kan nå at modne i dit postdistrikt ud fra dine ønsker til så- og høstdato og tørstofindholdet i majsene ved høst.
- Se en teoretisk modningsdato for sorterne i dit postdistrikt.
- Se forsøgsresultater for kølige og lune områder samt for hele landet. Tørstofudbyttet kan også ses her med henblik på valg af sorter til bioenergi. Forsøgsresultaterne for de enkelte sorter er statistisk beregnede på grundlag af forsøgsresultater fra og med 2015, hvor sorten har deltaget i Landsforsøgene og den officielle værdiafprøvning. Resultaterne i Sortsvalgmajs.dk er derfor forskellige fra Sortinfo, men mere stabile og dermed bedre at basere sit sortsvalg på.
- Grafisk få vist sammenhængen mellem to parametre efter eget valg. Du kan også se, om sorternes økonomiske værdi til malkekøer er signifikant forskellige.

Sortsblandinger

Sortsblanding er kun aktuel til høst. Hvis der vælges sorter med nogenlunde samme højde og tidlighed, kan man forvente, at sortblandingen giver udbytte og kvalitet på niveau som gennemsnittet af de deltagende sorter. Afviger sorterne i en blanding fra det, har det i forsøg påvirket udbyttet negativt. Kravene til sorterne i en sortsblending er:

- Sorterne skal være nogenlunde lige tidlige og lige høje.
- Sorterne skal være blandt de bedste sorter i den pågældende tidlighedsklasse. Tjek sorterne i sortsvalgmajs.dk.
- Frøene skal have en ensartet størrelse for at sikre, at såmaskinen kan så det planlagte antal frø med ensartet frøafstand.

Ønskes et ensartet foder, kan man i stedet for en sortsblending vælge at så to sorter med omtrent samme tidlighed i hver sin halvdel af såmaskinen. Så kommer der til at stå 8 eller 12 rækker sammen i stribene. De to sorter blandes ved høst, og når læssene lægges lagvis ind i silo eller stak. Det kan lade sig gøre med såmaskiner uden central tank til frø.

Sorter til kolbemajs

Vælg sorter som ikke har tendens til lejesæd. Vær opmærksom på, at flere af de meget tidlige sorter ikke er tilstrækkelig standfaste til kolbemajs.

Find den gruppe af sorter, som er så tidlige, at de kan nå 54-56 pct. tørstof i kolber med svøbblade inden 20. oktober. Vælg dernæst sorter, som giver et stort kerneudbytte, og som har et højt indhold af NEL₂₀ i kolber med svøbblade.

Hvis kolbemajsen skal høstes samtidig med majshelsæd, skal sorterne til kolbemajs være 20-30 dage tidligere udviklet end sorterne til helsæd.

Skal sorten være "buffersort", dvs. kunne bruges til både kolbemajs og majshelsæd, skal den også have gode egenskaber til helsæd.

På Sortinfo kan du se foderværdianalyser af kolbemajs i de samme sorter, som er afprøvet til kernemajs. Kerneudbyttet ser du på sortinfo under "Kernemajs". Prøver af kolber med svøbblade til foderværdibestemmelse udtages i sortsforsøgene til kernemajs umiddelbart før høst. Udbyttet til kolbemajs vurderes på grundlag af udbyttet til kernemajs, fordi kolbemajs høstes på samme tidspunkt som kernemajs, og fordi udbyttet til kolbemajs stort set er bestemt af kerneudbyttet.

Tabel 1. Viser resultater for kolbe og kernemajs 2017-2019. Der er ikke anlagt sortsforsøg i kolbe- og kernemajs i 2020.

Tabel 1. Oversigt over flere års forsøg med majssorter til kolbemajs

Majs	Pct. tørstof i kolber med svøbblade			NEL ₂₀ , MJ pr. kg tørstof			Forholdstal for udbytte, hkg kerne ¹⁾		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Antal forsøg	3	1	2	3	1	2	5	1	2
Yukon, hkg pr. ha ¹⁾							84,9	109,7	90,4
Yukon	55,6	66,2	56,7	7,18	7,55	7,22	100	100	100
Pinnacle	55,3	64,5	53,9	7,18	7,53	7,27	107	105	110
Ambition	54,2	64,6	55,3	7,22	7,49	7,26	107	100	105
Prospect		64,3	55,2		7,54	7,27		100	110
Papageno		62,0	53,1		7,58	7,32		109	109
MegustoKWS		61,4	53,1		7,53	7,24		109	106
KWSPrixdor		63,5	54,0		7,59	7,29		103	99
KWSStefano		60,9	51,5		7,50	7,26		110	96
Conclusion			53,6			7,36			110
 WSExelon			52,5			7,28			109

Sorter til kernemajs

- Vælg sorter som ikke har tendens til lejesæd. Vær opmærksom på, at flere af de meget tidlige sorter ikke er tilstrækkelig standfaste til kernemajs.
- Til ensilering eller gastæt opbevaring vælges sorter, som kan nå ned på 38-40 pct. vand inden 20. oktober.
- Udbyttet af FEsv og FEso skal være højt.
- Sorterne skal have en høj foderværdi.
- Indholdet af DON og ZEA ved høst skal være lavt.

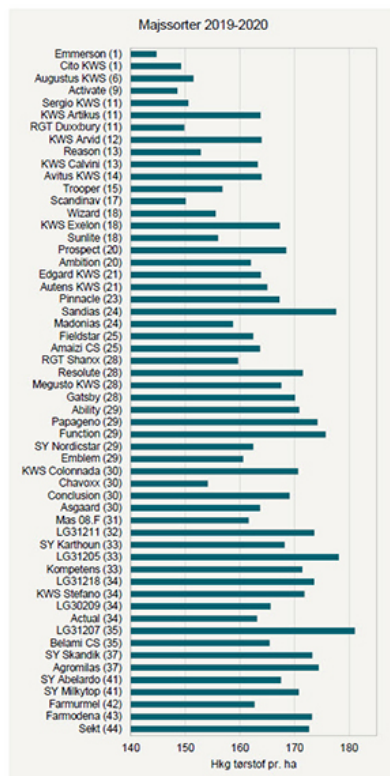
Tabel 2 viser resultater for kernemajs 2017-2019. Der er ikke anlagt sortsforsøg i kolbe- og kernemajs i 2020.

Tabel 2. Oversigt over flere års forsøg med majssorter til kernemajs

Kernemajs	Pct. vand i kerner			FEsv pr. 100 kg tørstof			Forholdstal for udbytte af FEsv			Forholdstal for udbytte, af kerne ¹⁾		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Antal forsøg	5	1	3	3	1	3	5	1	3	5	1	3
Yukon, FEsv eller hkg pr. ha ¹⁾							9.879	13.925	10.602	84,9	109,7	90,4
Yukon	39,7	28,2	38,6	136,1	142,5	138,0	100	100	100	100	100	100
Pinnacle	42,3	30,5	41,8	137,9	147,1	135,5	108	108	108	107	105	110
Ambition	42,6	29,8	41,0	137,8	148,9	135,2	109	105	102	107	100	105
Prospect		29,5	40,7		144,1	135,0		102	108		100	110
Papageno		30,1	43,0		147,1	139,4		113	111		109	109
MegustoKWS		31,1	42,1		148,8	138,2		114	106		109	106
KWSPrixdor		29,0	41,4		146,5	137,3		106	99		103	99
KWSStefano		30,1	43,6		148,7	137,9		115	96		110	96
Conclusion			43,2			137,0			109			110
KWSExelon			40,1			136,7			108			109

Til bioenergi vælges sorter, som i dine marker kan nå 31-33 pct. tørstof senest midt i oktober, og som giver et stort udbytte af tørstof.

Figur 2 viser gennemsnitsresultater for majshelsæd 2019 og 2020.

Figur 2. Majssorter til bioenergi 2019 og 2020. Gennemsnitsudbytte af tørstof pr. ha. Tallet i parentes efter sortsnavnet angiver, hvor mange dage efter 1. september sorten teoretisk har været høstklar, dvs. har opnået 32 procent tørstof. Antallet af dage er beregnet ud fra forsøgenes høstdato, forskellene i tørstofindhold ved høst og en antagelse om, at tørstofindholdet stiger med 0,3 procentenheder pr. døgn i tiden op til høst.

Emneord

Kernemajs

Majs

Majshelsæd og kolbemajs

Kvæg

Tema: Grovfoder til kvæg

Grovfoder til kvæg består hovedsageligt af ensilage af kornplanter, majsplanter og græs, hø og halm. Med temaet Grovfoder får du overblik og viden til at producere godt og næringsrigtigt grovfoder til den rigtige pris.

Sidst bekræftet/revideret: 02. december 2020

Vil du vide mere?

Martin Mikkelsen

Landskonsulent, Grovfoder

SEGES

mam@seges.dk

+45 8740 5435

Torben Spanggaard Frandsen

Specialkonsulent, Grovfoder

SEGES P/S

tsf@seges.dk

+45 8740 6660

Irene Fisker

Specialkonsulent

SEGES

irfi@seges.dk

+45 8740 5154

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

Tlf. 87 40 50 00

Fax. 87 40 50 10

Email info@seges.dk

